

ДОКЛАД

на

**Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности за резултатите от
извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на докторска
програма**

„Методика на обучението по български език и литература“

от професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., област на висше
образование 1. Педагогически науки,

във Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“,

Филологически факултет и Педагогически факултет

Уважаема госпожо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности представя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за **програмна акредитация на докторска програма „Методика на обучението по български език и литература“** от професионално направление **1.3. Педагогика на обучението по...**, област на висше образование 1. Педагогически науки, **във Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“,** Филологически факултет и Педагогически факултет

Докладът е разработен съгласно чл. 88а, ал. 7 от ЗВО и чл. 38, ал. 1 от ПДНАОА и приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG) - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ – ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/, ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 г.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

V. ПРИЛОЖЕНИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 20/04.08.2022 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол № 04/23.02.2023 г.
3.	ЕГ работи с документацията по процедурата. С цел получаване на допълнителна информация са проведени разговори с преподаватели и членове на комисията, изготвила доклада-самооценка.	В периода м. март – м. април 2023 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 09/15.05.2023 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 10/30.05.2023 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 38, ал.2 от ПДНАОА (отн. становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС

Определената от Акредитационния съвет на НАОА Експертна група по процедурата е в състав:

1. **доц. д-р Фани Бойкова** – Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ – ръководител ЕГ
 2. **проф. д-р Димитър Балкански** – Шуменски университет „Еп. Константин Преславски“, пенсионер – член на ЕГ
 3. **д-р Росица Георгиева** – Регионално управление на образованието – Русе – член на ЕГ
- Наблюдаващ процедурата член на ПК: **проф. д-р Маргарита Колева.**

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

При предходната процедура за акредитация на докторската програма „Методика на обучението по български език и литература“ от професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по... Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности при НАОА с Протокол № 15 от 11.07. 2017 г. г. дава програмна акредитация с обща оценка по критериите **9,49 (девет цяло и четиридесет и девет)**, срок на валидност шест години и формулира 1 препоръка:

Препоръка 1. Да се активизира мобилността на преподаватели в чуждестранни университети и изследователски центрове. Срок: постоянен

Препоръката е изпълнена: В периода 2017 г. – 2022 г. са предприети мерки за активизирането на преподавателската мобилност. Информацията за сключените договори е

публикувана на сайта на ВТУ, справки могат да се правят по електронен път на адрес erasmus@uni-vt.bg. В доклада за САНК е отбелязано, че поради започналата пандемия от COVID-19 и наложените ограничения за придвижване и контакти след март 2020 г. една част от заплануваните мобилности са отложени за по-късен етап. В периода 2017 - 2022 г. преподаватели от двете катедри са реализирали 15 мобилности по програма Еразъм+ и 3 участия в научни форуми в чужбина (Таблица 5).

Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... във Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ е получило програмна акредитация на 08.03.2021 г., с оценка **9,18**.

Справка за обучаваните докторанти в докторската програма

„Методика на обучението по български език и литература“ в периода 2017-2022 г.:

- брой на обучаваните докторанти – 19;
- брой ново зачислени – 0 – през 2022 г. ;
- брой защитили – 9;
- брой, отчислени с право на защита – 2;
- брой на докторантите, които продължават обучението си – 8;
- дял на редовните докторанти спрямо общия брой докторанти – 58%;
- брой на докторанти, самостоятелна форма на обучение – 5 (26%);
- дял на докторанти, задочна форма на обучение спрямо общия брой докторанти – 3 (15,8%);
- докторанти от други страни – 3;
- брой на редовните докторанти, продължили научната кариера след успешна защита-1.

Според Становището на Ректора на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ (вх. № 1400/23.06.2023 г.) не са установени фактически несъответствия в оценяващия доклад на ПКПНСД. Наред със становището на Ректора на ВТУ, академичното ръководство на ПФ и ФФ изпраща допълнителна информация (приложение по стандарт 2) **Индивидуални планове на докторанти от ДП „МОБЕЛ“**.

В становището са включени и уточнения по забелязаните и отразени в Доклада на ПКПНСД констатации. Видима е научната компетентност и професионална ангажираност на академичния състав на ФФ и ПФ относно реализацията на образователния и научно-изследователски процеси в ДП „МОБЕЛ“.

III. ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/

Стандарт 1 „Политика за осигуряване на качеството“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 1.1. „Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма“

По 1.1.1. Обучението по докторските програми във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ и конкретно в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... се провежда в съответствие с мисията и визията, целите, стратегията, приоритетите на университета и действащото законодателство, определени в национални закони и нормативни актове: Закон за висшето образование, Закон за развитието на академичния състав в Р България, Правилник за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Р България, както и университетските нормативни документи: Стратегия за развитие на ВТУ (2017–2025 г.); План

за действие по мерките на Стратегията за развитие на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ (2017 – 2025 г.); Стратегия за интернационализация на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ за периода 2020/2023 г. Правилник за прием и обучение на докторанти (последни промени с Решение на АС № 9/17.09.2018 г., Приложение към Стандарт 1); Правилник за придобиване на научни степени (последни промени с Решения на АС № 9/13.06.2022 г.). Управленската и образователна политика на ВТУ и всички нормативни и академични документи са публично оповестени на интернет страницата на университета. Вътрешните правила отразяват измененията на ЗВО, ЗРАС в Р България. Правилникът за прием и обучение на докторанти регламентира: Прием и обучение на докторанти; Обявяване на конкурси; Допускане до участие в конкурса; Провеждане на конкурса и избор; Прием на чуждестранни граждани; Обучение на докторанти; Прекъсване и удължаване срока на обучението; Права и задължения на докторанти; Материално и финансово осигуряване на обучението.

Основни обучаващи звена в докторската програма „Методика на обучението по български език и литература“ (МОБЕЛ) са катедрите „Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание“ към Филологическия факултет и „Начална училищна педагогика“ към Педагогическия факултет. Обучението в ДП МОБЕЛ се осъществява в три форми: **редовна, задочна и самостоятелна.**

По 1.1.2. Във ВТУ е разработена и действа Система за управление на качеството с ясно дефинирани обхват, процедури, правила, отговорности, нормативни изисквания и пр.

Специализиран колективен орган на Академичния съвет е Университетската комисия по управление на качеството и акредитацията. Решенията на Комисията са публично достъпни на сайта на ВТУ. Основно звено в административната и организационна структура на Системата за управление на качеството е Центърът за управление на качеството .

На *ниво факултет* обучението на докторантите и политиката по качеството са обвързани с изискванията на Правилника за дейността и управлението на Филологическия факултет и Правилника за дейността и управлението на Педагогическия факултет, както и с работата на съответната факултетска комисия по управление на качеството и акредитацията (ФКУКА на Филологическия факултет и ФКУКА на Педагогическия факултет).

ВТУ притежава сертификат по международен стандарт за качество БДС EN ISO 9001:2015 с номер 290801 QM15 и е валиден от 18.05.2022 г. до 17.05.2025 г.. Обхватът на сертификата включва както ОКС „професионален бакалавър“, „бакалавър“ и „магистър“, така и ОНС „доктор“. Документацията на Системата за управление на качеството включва „Ръководство на системата за управление на качеството във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ и процедури по управление на качеството. Оперативното функциониране се осъществява от Център за управление на качеството. Разработени от ЦУК анкети са компонент от Системата за управление на качеството. От 2020–2021 учебна година анкетните карти са в електронен вид в приложението MS Forms. Те са от два типа – със свободен отворен достъп и с индивидуален достъп с код. На интернет страницата на ВТУ, в рубрика *Обратна връзка. НОВО!* са публикувани всички анкетни карти. Анкетите се провеждат и коментират на ниво факултет и на ниво университет, т.е. за всички докторски програми към съответния факултет и към ВТУ. Годишните планове за провеждане на вътрешните одити са официално публикувани на страницата на ВТУ: архив на годишни планове за вътрешни одити.

Качеството на работата на докторантите в ДП „Методика на обучението по български език и литература“ се проследява от обучаващото звено (катедрата) чрез представяне от редовните докторанти на отчет на всеки 3 месеца, както и чрез годишното атестиране, въз основа на отчет от докторанта и доклад на научния му ръководител за обема и съдържанието на извършените дейности през поредната година на обучението в ОНС „доктор“. Резултатите от проведените атестационни процедури се съхраняват в личното досие на всеки докторант в отдел „Научно-изследователска, проектна, библиотечна и издателска дейност“. Във ВТУ са приети специални критерии за съставяне на Атестационна карта за комплексна годишна атестация на докторанта.

Политиката по качество на ВТУ е подчинена на институционалните приоритети, без да пренебрегва спецификата на конкретното професионално направление, респективно на докторската програма. Спецификата на предлаганата за акредитиране докторска програма МОБЕЛ е отразена в съдържанието на учебните планове и програми. Специфичната ориентираност на докторската програма се гарантира и чрез възможността за избор на темите на дисертационните изследвания от страна на докторанта и неговия научен ръководител.

По 1.1.3. Катедрите „Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание“ към Филологическия факултет и „Начална училищна педагогика“ към Педагогическия факултет осъществяват целенасочена политика за обучение и подготовка на докторантите в предлаганата за акредитиране ДП „МОБЕЛ“, която съответства на тенденциите в съвременните научни изследвания. Темите на дисертационните изследвания са обвързани с потребностите от научно обосноваване и решаване на актуални за теория и практиката проблеми като: умения за четене от учениците, медийна грамотност; развитие на комуникативна компетентност; функционална грамотност; проблемите на оценяването; специфика на обучението по български език в мултикултурна среда и др., както и са съобразени с научната компетентност и изследователските интереси на съответния научен ръководител на докторанта.

Създадени са условия за стимулиране активността на докторантите както в обучението, така и в научноизследователската дейност. Типовият учебен план включва и изисквания, свързани с участие в конференции, кръгли маси и др. научни прояви; публикуване на статии; преподавателска и асистираща дейност (най-малко 60 часа).

Докторантски публикации се откриват в периодика, която е включена в национални и международни регистри, вкл. и като онлайн издания, след процедура по рецензиране: *Studia philologica Universitatis Velikotarnovensis*, годишна поредица на Филологическия факултет; *Педагогически алманах*, годишна поредица на Педагогическия факултет; „*Балканите – език, история, култура*“ (съвместна поредица на Историческия и Филологическия факултет; „*Балкански калейдоскоп*“ – книга на студентите от Филологическия факултет, с блок рисунки и графики на студенти от Факултета по изобразително изкуство – в рамките на устойчив дългогодишен международен проект „*Центрове и периферии на Балканите*“ между Филологическия факултет на ВТУ и Философския факултет в Ниш, досега в 17 издания; сборници от международните конференции по балканистика (Филологически и Исторически факултет, досега в 19 издания) и пр.

По 1.1.4. Обучението на докторантите от ДП „МОБЕЛ“ е в контекста на правила за осигуряване на академична свобода, предотвратяване и недопускане на дискриминация, измами и плагиатство. Етичният кодекс на работещите във ВТУ, публикуван на сайта на университета, определя етичните норми, правилата за поведение и формирането на организационна култура, не допуска прояви на дискриминация.

Във ВТУ функционира Комисия по етика, която следи за спазването на нормите на Етичния кодекс на работещите във ВТУ, приет от АС на 12.09.2008 г. Правилникът за работата на Комисията по етика във ВТУ е приет от Комисията по етика на 13.05.2009 г.), променен с Решение на КЕ от 02.12.2011 г. и утвърден с Решение на АС от 19.12.2011 г.

Правилата и процедурите за предотвратяване и санкциониране на плагиатство във ВТУ са приети и оповестени в два нормативни документа - Правилник за придобиване на научни степени във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ и Правилник за прием и обучение на докторанти във ВТУ, които гарантират академичните изисквания. Проверката за автентичност се осъществява чрез системата Plagscan.

Условията за провеждане на изпитите, вкл. правилата и процедурите за предотвратяване на изпитни измами, са фиксирани в Правилника за структурата и организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

За отчетения период 2017-2022 г. не са констатирани форми на измами и плагиатства от докторанти, обучаващи се в докторска програма МОБЕЛ.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1:

1. Обучението в ДП „Методика на обучението по български език и литература“ е организирано в съответствие с мисията, целите, задачите, действащото законодателство и приети академични документи на ВТУ.
2. Дейностите, свързани с обучението в ДП са подчинени на институционалната система за качество, без да се пренебрегва спецификата ѝ. Обучението на докторантите е в съответствие с конкретни политики за взаимовръзка с научните изследвания по актуални проблеми на научната област
3. Прилагат се и са оповестени правила и процедури за предотвратяване на дискриминация, изпитни измами и плагиатство.
4. За периода 2017 – 2022 г. няма постъпили сигнали и жалби от докторанти за нарушаване на етичните норми; няма документирани случаи на изпитни измами и плагиатство.

Стандарт 2 „Разработване и одобряване на програмите“ и съществуващите му критерии, а именно:

Критерий 2.1. „Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни“

По 2.1.1. Обучението на докторантите в ДП „Методика на обучението по български език и литература“ се реализира съобразно визията, мисията и целите на професионалното направление 1.3. Педагогика на обучението по... и са свързани с образователната политика, на висшето училище. Докторската програма е насочена към проучване на актуални проблеми в областта на методологията, педагогическите технологии и методиката на обучението по български език и литература в средното училище.

В квалификационната характеристика към програмата са отразени нейните цели и очаквани резултати, които кореспондират с Квалификационната рамка на Европейското пространство за висше образование и Националната квалификационна рамка на Република България. Насочени са към формиране и развиване на умения и компетентности, съобразени с потребностите на обществото от специалисти и експерти в областта на методиката на обучението по български език и литература.

По 2.1.2. През отчетния период учебната документация, свързана с обучение в ОНС „доктор“ във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ е актуализирана периодично на основание: *Правила за разработване и утвърждаване на учебната документация*, приети с Решение на АС № 3 от 20.03.2017 г., последно доп. с Решение на АС № 6/19.04.2021 г.; *Правилник за прием и обучение на докторанти*, приет с Решение на АС № 4/24.04.2017 г., последна актуализация - изм. и доп. с Решения на АС № 16/13.12.2021 г.

В приетите документи са разписани подробно критериите за разработване на целия пакет учебна документация, включващ: *Групов учебен план на докторски програми в акредитирани професионални направления; Стандарт за структурата и съдържанието на квалификационната характеристика, която е задължителен компонент на груповия учебен план; Стандарт за структура и съдържание на учебна програма по докторска специалност (редовна/задочна/самостоятелна форма на обучение); Индивидуален учебен план (изм. – Решение на АС № 11/20.11.2017 г.)*

Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен план, който се базира на Групов учебен план на ДП “Методика на обучението по български език и литература”. Промените в ГУП се извършват от ФС по предложение на Катедрения съвет на катедрата като първично обучаващо звено. Плановете се утвърждават от Ректора на Университета след съответно решение на АС.

Списъкът на обучаваните в момента докторанти към катедрите „Методика на езиковото и литературно обучение“ към Филологически факултет и „Начална училищна педагогика“ към Педагогическия факултет, датата на зачисляване, формата и срока на обучение, научният

ръководител и темата на дисертационното изследване, са публикувани на електронната страница на катедрите в сайта на ВТУ, Филологически факултет и Педагогически факултет. Докторантите, както и всички заинтересовани лица имат достъп до цялата учебна документация (учебни планове, учебни програми, конспекти за изпити, график за посещения и участие в работата на курсове – семинари, тюториали от докторско ниво), която се отразява в сайта на Университета.

Няма сведения за проведени анкети или резултати от други проучвания на мнението на докторантите от представената за акредитиране ДП и потребители на кадри при изготвяне на учебната документация.

По 2.1.3. Учебната документация на представената за акредитация ДП отговаря на необходимите изисквания и включва: квалификационна характеристика, учебен план на докторската програма, индивидуален учебен план, учебни програми.

Учебната документация на ДП „МОБЕЛ“ е разработена на основание приет във ВТУ, 2017 г. Групов учебен план на докторски програми в акредитирани професионални направления (включен в документацията на представената за акредитация ДП „МОБЕЛ“ - приложение Стандарт 2). Въз основа на него се разработва груповият учебен план на ДП „Методика на обучението по български език и литература“, съответно за всички форми на обучение – **редовна, задочна и самостоятелна подготовка**, приет от: Факултетния съвет на Филологическия факултет с протокол № 12/02.06.2020 г. и утвърден от Академичния съвет с протокол № 9/6.07.2020 г., допълнен от решение на Факултетния съвет с протокол № 12/25.03.2021 г. и утвърден от Академичния съвет с протокол № 6/ 19.04.2021 г.; Факултетния съвет на Педагогическия факултет с протокол № 7/07.06.2017 г. и утвърден от Академичния съвет с протокол № 10/23.10.2017 г.

Квалификационната характеристика на обучението в докторската програма „Методика на обучението по български език и литература“ е приета от ФС на Филологическия и ФС на Педагогическия факултети и утвърдена с решение на Академичния съвет, заедно с груповия учебен план. В нея са дефинирани стандартните условия и изискванията за прием, редът за признаване на предходно обучение, защитата на докторската дисертация, целите на програмата, методите и средствата за тяхното постигане, очакваните резултати от обучението, знанията, уменията и компетентностите – личностни, професионални, комуникативни и социални, получавани след защитата на дисертационния труд. Посочени са областите на професионална реализация: образователни, научни, социални, културни институции.

Дисциплините и дейностите в **Груповия учебен план** на ДП „МОБЕЛ“ покриват изискванията за обучение по акредитираните докторски програми в професионалното направление и отчитат спецификата на обучение в двата факултета.

1. **Задължителни дисциплини (4 на брой, общи за двата факултета):** Чужд език (за обучавани чуждестранни докторанти-български език); Съвременни тенденции в обучението по български език и литература; Информационни технологии в обучението по български език и литература; Методология и методи на педагогическите изследвания; **3 специфични за Филологическия факултет (Българският език като втори или чужд – проблеми и изследвания; Език и стил на науката. Жанрове на научното изложение; Съвременни подходи в обучението по български език (5.-12. клас);**

2. **Факултативни дисциплини** (отчитащи спецификата на формиране на академични и професионални компетентности на обучаваните в двата факултета):

2.1. Педагогически факултет (**5 на брой**) – Литературното образование и творческата дейност; Овладяване на българския език в мултикултурна образователна среда – 1.-4. клас; Интерактивни технологии в обучението по български език – 1.-4. клас; Речево етикетно образование и културна/ интеркултурна компетентност – 1.-4. клас; Текстът в обучението по български език;

2.2. Филологически факултет (**7 на брой**) – Текстът-средоточие на съвременното обучение по български език и литература; Комуникативните умения и тяхното развиване в обучението по български език; Българският език като втори или чужд – проблеми и

изследвания; Съвременната езикова ситуация и обучението по български език и литература; Литературното образование и творческата дейност; Усвояване на речеви стратегии чрез обучението по български език и литература; Урокът по български език като урок по комуникация;

3. Избираеми дисциплини: 3 общи за двата факултета (Стратегии на четене и писане в съвременното литературно обучение; Синтезът на изкуствата и литературното обучение; Тестологията и обучението по български език и литература); 2 специфични за ПФ (Съвременни тенденции в оgramотяването на ученика, Формиране на комуникативна езикова компетентност на учениците в 1.- 4. клас); 4 специфични за ФФ (Формиране на умения за създаване на аргументативен текст (5.-12. клас); Стратегии на четене и писане в съвременното литературно обучение; Обучението по български език в чуждоезикова среда; Съвременният български език – устойчивост и динамика; Рецептивните умения и тяхното развиване в обучението по български език (5. – 12. клас).

Докторантите включват в своя индивидуален план по 2 задължителни, 1 факултативна и 1 избираема учебни дисциплини. Сборът от кредити, получени в края на обучението, трябва да бъде не по-малък от 180, които са разпределени по години и по типове дейности, съгласно действащия групов учебен план за обучение в ОНС „доктор“ по ДП „МОБЕЛ“.

Индивидуалните планове на докторантите в ДП „МОБЕЛ“ са разработени на основата на груповия учебен план на ДП.

Научният ръководител и докторантът разработват индивидуалния учебен план в съответствие със спецификата на темата на дисертацията. Разработеният индивидуален учебен план се подлага на обсъждане и приемане от Катедрения съвет. Факултетният съвет обсъжда и утвърждава индивидуалния учебен план на докторанта, а Деканът на факултета го удостоверява с подписа си. Контролът върху изпълнението на ангажиментите спрямо нормативните изисквания при обучението по докторската програма се осъществява от обучаващото звено. Докторантите представят пред Катедрения съвет тримесечни и годишни отчети за изпълнението на своя индивидуален учебен план. Комплексната годишна атестация се приема от факултетните съвети на вата факултета. Резултатите от проведените атестационни процедури се съхраняват в личното досие (портфолио) на всеки докторант в отдел „Научно-изследователска, проектна, библиотечна и издателска дейност“. При тези атестирания се отчита доколко докторантът е постигнал възложените му задачи и е покрил очакваните резултати на всеки етап от своето обучение. Във ВТУ са приети специални критерии за съставяне на Атестационна карта за комплексна годишна атестация на докторанта.

Учебните програми съдържат: Анотация; Методи на обучение и оценяване и език на преподаване; Съдържание на темите; Библиография; данни за преподавателя. На сайта ВТУ, на страницата на ДП МОБЕЛ са представени учебните програми на 7 задължителни дисциплини; 7 факултативни дисциплини; 10 избираеми дисциплини.

По 2.1.4. Представени са данни за акредитирания период, които показват засилен интерес към обучението в ДП МОБЕЛ от страна на педагогически специалисти, вече реализирани в средното образование. **Петима** от обучавалите се в докторската програма през периода 2017 – 2022 г. са преподаватели във висши училища у нас и в чужбина, **един** работи в държавна институция за качеството на предучилищното и училищното образование.

В документацията на представената за акредитация ДП не е представен анализ на пазара на труда.

По 2.1.5. В доклада-самооценка е посочено, че е правен сравнителен анализ на ДП „МОБЕЛ“ във Филологическия и Педагогическия факултети на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ с акредитираните аналогични докторски програми в СУ „Св. Климент Охридски“, ПУ „Паисий Хилендарски“, ЮЗУ „Неофит Рилски“, ШУ „Епископ Константин Преславски“ и др. и е установено сходство в основните елементи на програмата. Познаването на конкурентната среда и базирането на обучението върху основата на европейската система за натрупване и трансфер на кредити е добра предпоставка за мобилност на докторантите по програмата, както на национално, така и на международно ниво. Поради факта, че някои от

докторантите ДП „МОБЕЛ“ са преминали само началните години от своето обучение, както и поради ограниченията, наложени от световната пандемия COVID-19, през отчетния период се отчитат сравнително малко на брой реализирани международни мобилности: **3-ма докторанти са реализирали 5 мобилности** (Таблица 6).

По 2.1.6. Процедурите за наблюдение, контрол и оценка на документацията за прием и обучение на докторантите се осъществяват съобразно действащата нормативна база на учебното заведение Правилник за прием и обучение на докторанти във ВТУ.

ВТУ поддържа и съхранява централизирана база данни за докторантите чрез своя отдел „Докторанти“ към дирекция „Научна, проектна и библиотечно-издателска дейност“. За всеки записан докторант в отдела се разкрива персонално портфолио, в което се прилагат материалите и документите, отнасящи се до приема, статуса, индивидуалния учебен план и неговите годишни обсъждания, положените изпити, работата на докторанта, подготовката на дисертационния труд и др. Поддържа се и архив със защитените дисертации и авторефератите към тях. **Главна книга на докторантите** се поддържа в канцеларията на деканатите на Филологическия и на Педагогическия факултет. В нея се отразяват резултатите от проведените изпити (докторантски минимуми) и защити на дисертационни трудове във факултета. Тя подлежи на вътрешно-университетски одит като част от цялостния мониторинг на документооборота и административното обслужване. Наблюдението и контролът спрямо състоянието на документацията, свързана с докторските програми, се осъществяват при ежегодното провеждане на вътрешни одити по Системата за управление на качеството, организирани от Центъра по управление на качеството към ВТУ. Документацията, необходима за реализирането на всяка процедура по защита на докторска дисертация е публично достъпна в електронната система на ВТУ.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1:

1. ДП „Методика на обучението в училище по български език и литература“ е разработена в съответствие със съвременните постижения в научната област и потребностите на педагогическата практика и има ясно изразени очаквани резултати.
2. Във ВТУ има приети и действащи стандарти за разработване на учебната документация за докторските програми. Приети са и процедури за наблюдение, контрол и актуализация на документацията, свързана с докторските програми.
3. Спецификата на докторската програма „МОБЕЛ“ е отразена в съдържанието на изучаваните учебни дисциплини и тематиката на разработваните дисертационни трудове.
4. ДП „МОБЕЛ“ е представена чрез ясна документация, която задава устойчиви цели и задачи за образователната и научна дейност на докторанта.
5. През отчетния период 3-ма докторанти са реализирали 5 мобилности.
- 6. В доклада-самооценка липсва анализ на пазара на труда.**

Стандарт 3 „Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 3.1. „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд“

По 3.1.1. Обучението в ДП „МОБЕЛ“ се провежда в съответствие с нормативните документи за придобиване на образователната и научна степен “доктор” и вътрешната уредба на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ относно обучението на докторанти. Приложимите нормативни актове са национални и общоуниверситетски: Закон за висшето образование; Закон за развитие на академичния състав; Правилник за прилагане на Закона за развитие на академичния състав; Правилник за прием и обучение на докторанти във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“; Правилник за придобиване на научни степени във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ (доп. с Решение на АС №9/13.06.2022 г.); Правилник за дейността и управлението на

Филологически факултет; Правилник за дейността и управлението на Педагогически факултет.

В процеса на обучението на докторантите и в хода на всички етапи от докторантурата, с превес на изследователски задачи се създават оптимални условия за повишаване равнището на мотивацията, самоанализа и ангажираността на студента в процеса на обучение. Сред механизмите за подкрепа на активното участие и за мотивацията на докторантите е прилагането на кредитната система, която предоставя на докторантите възможност да избират между предлаганите колективни форми на обучение, индивидуални консултации с преподавател или участие в курсове по линия на международен обмен или консултации с преподаватели от други университети и академични институции. ИУП на докторанта може да се актуализира и допълва ежегодно, съобразно потребностите от теоретична и/или практическа подкрепа. При периодичните обсъждания на дисертационните проекти в първичното обучаващо звено докторантът може да бъде насочен за консултация към преподаватели от други катедри в съответния факултет, към други факултети или други университети и академични институции.

Важно място в научноизследователската дейност на докторантите заемат дейностите, свързани с публикуване и оповестяване на получените резултати от изследванията им. Те сами правят своите избори, но процедурно всяка тяхна публикация преминава през контрола на съответния научен ръководител и обучаващото звено.

ВТУ и двата факултета – Филологически и Педагогически, предоставят на младите учени възможности за публикационна дейност в специализирани университетски списания и тематични сборници.

В процеса на обучението на студентите в докторските програми се използват разнообразни методи, което дава възможност за активно, самостоятелно и творческо участие в учебната, изследователската дейност, както и при презентирането на резултатите от цялостната им работа: интерактивна лекция, реферативен преглед на научна литература, планиране и провеждане на педагогически/дидактически експеримент, съставяне на собствена библиография по дадена тема и различни форми на обсъждане с научния ръководител, участие в докторантски семинар, презентация на резултати в академичния колегиум и др.

През 2015 г. е открито Докторантско училище във ВТУ. На сайта на училището е публикувана Стратегия за развитието на докторантското училище.

Няма налична информация за дейността на Докторантското училище през акредитирания период.

По 3.1.2. Обучението на докторантите се осъществява в индивидуални и колективни форми при перманентен контрол от страна на научния ръководител, ръководителя на катедра и първичното звено за съблюдаване на индивидуалния план.

ИУП се изготвя от докторантите и научните им ръководители в срок не по-късно от два месеца след заповедта на Ректора за записване на докторанта. Процедурата предвижда планът да се обсъди и приеме на Катедрен съвет, след което да се утвърди от Факултетния съвет съответно на Филологическия и на Педагогическия факултет. За докторанти в самостоятелна форма на обучение се прилагат чл. 25, 26, 27, 28 от Правилника за прием и обучение на докторанти във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

В рамките на докторската програма докторантът полага изпити по задължителните дисциплини (докторантски минимума) и по дисциплини в други профилирани области, имащи отношение към разработката на дисертационния труд, съгласно с ИУП. Изпитите се провеждат пред назначена от декана на съответния факултет комисия, в чийто състав са включени най-малко трима хабилитирани преподаватели и с участието на научния ръководител на докторанта. Докторантът е положил успешно изпита, ако е получил оценка най-малко много добър (4.50).

При обучението на докторантите се спазва изискването на заложения в Правилника за прием и обучение на докторанти във ВТУ стандарт за кредитите за учебна и за преподавателска дейност. Докторантът може да изучава факултативно и всяка учебна

дисциплина, включена в докторантските програми на ВТУ, независимо от факултета, организиращ обучението.

Към най-често използваните *индивидуални форми на учебна работа* се отнасят: консултации с научния ръководител. Към *колективните форми на учебна работа* се отнасят: изучаване на задължителни и допълнителни учебни дисциплини, включване в дейност на докторантското училище, участие в семинари, научни дискусии и представяне на постиженията на докторанта на вътрешно-университетски, национални и международни научни форуми.

По 3.1.3. В хода на изпълнението на докторската програма се преминава през всички основни етапи в подготовка на един дисертационния труд, като периодично докторантите споделят пред Катедрения съвет резултатите от изследователската си дейност. Докторантите се атестират от Факултетския съвет в края на всяка година от обучението си по докторската програма. Документацията, удостоверяваща резултатите, се съхранява в досието на всеки докторант в отдел „Докторанти“ на дирекция НПБИД (до 2017 г. – отдел НИХТИД).

При атестация докторантите представят пред катедрения съвет на първичното обучаващо звено отчет за извършените дейности, който съдържа научна част (докладване на получените резултати от изследователската работа) и отчет за изпълнението на ИУП. Научният ръководител представя писмено мнение (становище) за работата на докторанта пред катедрения съвет.

Докторантите, редовна форма на обучение отчитат своята работа и в края на всяко тримесечие, като представят доклад за изпълнението на ИУП за дадения период, който се заверява от декана и от зам.-декана по НИД. Към доклада се прилагат: 1. Отчет за работата, извършена по дисертационния труд, и/или протокол от докторския минимум, заверен от научния ръководител и подкрепен с доказателствен материал; 2. Отчет за преподавателската работа, заверен от ръководителя на катедрата.

Научноизследователска дейност на докторантите за периода е отразена в доклада-самооценка и приложенията към него и може да бъде обобщена така: работа по дисертационния труд – **19** брой докторантите, реализиращи дейността си съобразно индивидуалния план; **9** докторанти са защитили ОНС „доктор“; **2**-ма са отчислено с право на защита; реализирани са: публикации - **30**; участия в научни форуми – **48**; проекти – **16**. От успешно защитилите **9** докторанти **четирима** продължават академичната си кариера – **един** в Педагогическия колеж на ВТУ, гр. Плевен, **трима** – в други висши училища. Един от докторантите, които продължават да се обучават в докторската програма, през 2021 г. след спечелен конкурс е назначен за асистент във ВТУ, в обучаващата катедра „Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание“.

Няма обобщена информация за общия брой атестации. Няма информация за отрицателна оценка при атестация.

По 3.1.4. Докторантите предварително се информират от научните ръководители за критериите за оценка на работата им през различните етапи на подготовката. Оценяването на качеството на подготовката на докторанта се осъществява от катедрата. Научният ръководител предлага оценка за работата на докторанта, а катедреният съвет я обсъжда и предлага за утвърждаване на Факултетския съвет. Научният ръководител и катедреният съвет формулират препоръки за бъдещата работа на докторанта (с опция за отстраняване на пропуски при незадоволителна оценка).

Оценяването на докторантите от ДП МОБЕЛ се реализира и при представяне на индивидуалните им отчети при спазване на предварително уточнените параметри, заложен в индивидуалните планове на докторантите. Формите за контрол и оценка са: отчети (писмени тримесечни отчети, писмен годишен отчет), писмени мнения на научния ръководител и документи от атестацията; портфолио на докторанта; защита на постигнатите резултати от изследването по дисертационната тема (текуща – представяне в катедрата на завършен етап от работата по дисертационния труд; вътрешна защита – апробация на дисертационния труд в научното звено). В Правилника за прием и обучение на докторанти във ВТУ е регламентирано

количественото измерване на изпълнението на ИУП на докторанта, което се обвързва с присъждането на академични кредити. За всяка форма на обучение се предвиждат 180 кредита.

По 3.1.5. Във ВТУ не съществува специална комисия, занимаваща се само и единствено с жалби от докторанти.

В *Процедура по управление на качеството* са разписани дейностите, които се осъществяват на територията на Университета при наличие на постъпили сигнали и жалби, включително и от докторанти. Жалби на докторанти могат да бъдат разглеждани и от Факултетския съвет на Филологическия и съответно – на Педагогическия факултет във ВТУ. Докторантите имат свои представители във Факултетските съвети на двата факултета.

Жалби, въпроси и питання на докторанти могат да бъдат внасяни и в Общото събрание на Филологическия факултет, ако те са в прерогативите и компетенциите му. Това може да се направи от всеки член на Общото събрание. Същият регламент важи и за представителите на студентите и докторантите в Общото събрание на Педагогическия факултет. Докторантите могат да подават жалби и пред съответните катедрени съвети на Филологическия и на Педагогическия факултет.

Във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ функционира Комисия по етика (КЕ). Тя е независим експертен и консултативен орган, който е създаден и упълномощен да следи за спазване на нормите на Етичния кодекс на работещите във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Комисията работи по правилник, уреждащ нейната дейност и прерогативи, приет от Комисията по етика. Към Комисията по етика могат да се обръщат и докторантите от ДП МОБЕЛ. При условие, че жалбата касае защитата на социални интереси на докторантите и провеждането на културна, спортна, научна, творческа, междууниверситетска и международна дейност, докторантите могат да се обърнат и към *Студентския съвет към ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“*, чиято работа е урегулирана с *Правилника за организацията и дейността на Студентския съвет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“*.

На сайта на Университета в рубриката Антикорупция е създадена и пощенска кутия *anticorruption@uni-vt.bg* за връзка със заинтересованите страни. С Решение на Академическия съвет № 11 от 21.11.2016 г. е приет вътрешен оперативен документ Вътрешни правила за отчитане на сигнали за корупция. В рубриката „Бързи връзки“, в подстраницата Анкетни проучвания е публикувана анкетната карта.

През периода 2017–2022 г. не са постъпвали жалби от докторанти по *Методика на обучението по български език и литература* както на общоуниверситетско ниво, така и на ниво Филологически/Педагогически факултет и катедра „Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание“/ катедра „Начална училищна педагогика“.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1:

1. Подготовката на докторантите от ДП „Методика на обучението по български език и литература“ се реализира чрез използване на съвременни образователни форми и методи на работа и отчитане на постиженията в научната област на докторантурата.
2. Участието на докторантите от ДП МОБЕЛ в различните форми на образователна и научноизследователска дейност е в съответствие с изискванията на груповия и индивидуален учебен план.
3. Докторантите се отчитат за извършената работа в края на всяка учебна година, а докторантите, редовна форма на обучение и в края на всяко тримесечие. Използват се ясни и публично оповестени методи за оценяване постиженията на докторантите.
4. Съществуват правила и комисии за разглеждане на жалби от докторанти.
5. През акредитирания период няма подадени жалби от докторанти, обучаващи се в ДП МОБЕЛ.
6. Няма обобщена информация за брой атестирания на докторантите от ДП МОБЕЛ.
7. Няма налична информация за дейността на Докторантското училище през акредитирания период.

Стандарт 4 „Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 4.1. „Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация“.

Стратегията за прием и обучение на докторанти във ВТУ е пряко свързана с наличието на обсъдени и приети вътрешно-нормативни документи (правилници, разпоредби и инструкции), които гарантират ефективното и качествено функциониране на системата на всички нива – от приема на докторантите до тяхната успешна реализация и последващо развитие в съответната професионална сфера. Нормативна база, на която се основава процесът на обучение на докторанти във ВТУ, включва: Правилник за условията и реда за заемане на академични длъжности във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“; Правилник за атестиране на преподавателските, научно-преподавателските и изследователските кадри във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“; Правилник за придобиване на научни степени във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“; Правила за събиране, актуализиране и използване на наукометрични данни във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ с оглед изпълнението на минималните национални и допълнителните университетски изисквания за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности.

Гласуваните и периодично актуализирани правилници, наредби и правила са на разположение на всички заинтересувани лица както в хартиен вариант, така и чрез уеб базирани документи със свободен достъп в обособен панел „*Нормативна база*“ в сайта на университета.

Обявяването на места и първоначалното насочване към основната информация и документи се осъществява чрез Справочник за прием на докторанти във ВТУ.

До 2017 г. системата за прием и обучение на докторанти, както и процедурите по придобиване на образователната и научна степен „доктор“ са регламентирани в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. От 2017 г. влиза в сила Правилник за прием и обучение на докторанти във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, изменян и допълван няколко пъти. Неговият най-нов вариант, утвърден от АС с Решение №16/13.12.2021 г., е публикуван на сайта на ВТУ.

Изпитът по чужд език за кандидат-докторанти до 2017 г. се провежда според Вътрешни правила за провеждане на изпит по чужд език на кандидати за докторанти във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, приети от Академическия съвет на ВТУ и актуализирани с решение на Академическия съвет от 28.03.2016 г. Към настоящия момент процедурите за допускане и провеждане на докторантския конкурс се провеждат според изискванията на Правилника за прием и обучение на докторанти във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

По 4.1.1. Във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ е създадена организация по привличане и прием на български и чуждестранни докторанти, като дейностите са регламентирани в университетската нормативна база и се осъществяват от катедра „Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание“ към Филологическия факултет и катедра „Начална училищна педагогика“ към Педагогическия факултет, в които се провежда обучението по докторските програми.

Достъпът, процедурите и критериите за прием на докторанти във ВТУ са отразени в сайта на учебното заведение в е-каталога на образователните програми, секция Докторски програми. Информация се разпространява и чрез фейсбук страницата на университета. Налице са условия за облекчен достъп на кандидат-студенти и обучение на докторанти в неравностойно положение. Цялата учебна документация, проследяваща всички етапи от „жизнения цикъл“ на докторантите от приема до защитата на дисертационния се отразяват в панел „Докторанти“ на страницата на обучаващите катедри и на сайта на ВТУ. Документацията по положените изпити от ИУП се отразява в централизираната университетска база данни за докторантите и се прилага към личното дело на докторанта.

За привличане, прием и адаптиране на чуждестранни докторанти в ВТУ са налице версии на английски и руски език на основната информация в интернет страницата на университета

ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, поддържа модерна информационна система, като официалният сайт на университета съдържа лесно достъпна и достатъчна по количество информация във всички налични рубрики, с което подпомага информираността на докторантите. Цялостната система за ориентация, селекция и прием на докторанти в ВТУ се вписва в действащата нормативна уредба, а програмата за оценка и управление на качеството на докторантската подготовка съдейства за ефективното ръководство на целия процес по приемане и обучение на тези кадри.

Предлаганата докторската програма „Методика на обучението по български език и литература“ предвижда прием на докторанти в *редовна, задочна и самостоятелна форма* на обучение, за което има адекватна академична среда.

По 4.1.2. Във ВТУ са налице възможности за активно участие на докторантите в проектно ориентирани дейности под научното ръководство на хабилитирани преподаватели. Проектната дейност е уредена с Правилника за прием и обучение на докторанти във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Участието в проектната дейност е обвързано с ангажиментите на докторанта за включване в работата на обучаващата катедра и факултет. В него са създадени стимули и механизми за включване на докторанти и студенти в научноизследователската дейност на обучаващото звено. Разработени са ефективни практики за съвременно информиране на докторантите за възможностите и съответните изисквания за участие в научноизследователски екипи по проектите, финансирани от МОН или други външни източници.

През отчетния период докторантите от ДП „Методика на обучението по български език и литература“ участват общо в **16** научноизследователски проекта, от които един международен, девет по национални проекти и програми, четири общоуниверситетски. Приложен е поименен списък на всички студенти и докторанти, участвали в конкретните проекти.

Брой участия на докторанти от ДП „Методика на обучението по български език и литература“ в научноизследователска дейност по национални програми и проекти на ниво университет, факултет, катедра или съвместно с други факултети и институции по години за периода (2017 – 2022 г.)

Година	Брой докторанти	Брой участия
2017	7	3
2018	5	4
2019	7	2
2020	11	3
2021	10	2
2022	8	4

По 4.1.3. ВТУ осигурява възможности и подкрепа на докторантите за участие в национални и международни научни форуми и за обучение в чуждестранни висши училища чрез програмата за академичен обмен „Еразъм +“

Утвърдени са и се прилагат правила за академичното признаване на периоди на обучение и практика в чужбина вследствие на осъществена мобилност при прилагане принципите на Университетската харта „Еразъм+“. При признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища се прилага Процедура за подаване на документи за признаване на чуждестранна диплома за висше образование с цел обучение във ВТУ. Международното и вътрешното сътрудничество на университета се осъществява по преки двустранни договори и по международните ангажименти на университета, по програма „Еразъм+“ и по други европейски програми. Правото на участие в студентска мобилност се урежда в Правилник за международно и вътрешно сътрудничество на ВТУ „Св. св. Кирил и

Методий“. Съществува ясна процедура по кандидатстване, селекция и признаване на академични кредити след осъществена мобилност в чужбина.

Докторантите от докторската програма „Методика на обучението по български език и литература“ имат възможност да реализират мобилност по 24 сключени договори с различни университети в 15 европейски страни и да участват в международна дейност по преки двустранни договори на ниво университет. През акредитирания период 3-ма докторанти са реализирали 5 мобилности (Таблица 6).

По 4.1.4. Във ВТУ е създадена административна система за регистриране хода на докторантурата и реализацията на завършилите докторанти. Великотърновският университет поддържа и съхранява централизирана база данни за докторантите. От 2017 г. е създадена дирекция „Научноизследователска, проектна и издателска дейност“, към която функционира отдел „Докторанти“. Общото ръководство и контрола върху процедурата по избор и записване на докторанти се осъществяват от началника на съответния отдел.

Административното обслужване на докторантите се извършва от Филологическия, респ. Педагогическия факултет и от отдел „Докторанти“ на Университета. Докторантските главни книги се водят и съхраняват от длъжностно лице във Филологическия и в Педагогическия факултет, определено със заповед на ректора, по предложение на деканите.

Етапите на проследяване на хода на докторантурата включват активното участие на членовете на катедрата в обучението на докторантите, периодичните обсъждания в научното звено на части от дисертационните трудове, поддържането на връзка с научния ръководител, гарантиране на реда и спазването на изискванията, свързани с процедурата по защита на докторските тези, насочване на докторантите към работни места и съдействие при предстоящите им научни дейности и проекти. На всеки зачислен докторант в отдела се разкрива лично дело, в което се прилагат материалите и документите, отнасящи се до приема, статуса, положените изпити, работата на докторанта, подготовката на дисертационния труд и др. Копие от това дело се съхранява и в съответната катедра.

Информацията за докторантите, които са в процес на обучение по докторската програма, е публично достъпна в панел „Докторанти“ на интернет страницата на двете обучаващи катедри и в сайта на ВТУ. Информация за всички докторанти, обучаваани в ДП „Методика на обучението по български език и литература“, която включва име, тема на дисертацията, научен ръководител, водеща катедра, програма, по която се обучава докторантът, форма на обучение, срокове, промени в статуса, защита, се съхранява в деканатите на двата факултета и в отдел „Докторанти“ към дирекция „Научна, проектна и библиотечно-издателска дейност“.

На равнище факултет административното обслужване на докторантите се контролира от Декана, а документацията се води от длъжностно лице в Университета със съответната длъжностна характеристика. Катедреният съвет и научният ръководител на докторанта също отговарят за неговата подготовка. Това е индикатор за добър контрол върху подготовката на докторантите.

За акредитирания период в катедрите „Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание“ и „Начална училищна педагогика“ на ВТУ са обучаваани **общо 19** докторанти. От тях **3** в задочна форма на обучение, **11** в редовна форма на обучение, което представлява 57,89% от общия брой, и **5** (26,32%) самостоятелна подготовка. От **обучаваните 9** са защитили и са получили ОНС „доктор. Отчисление с право на защита са **2**.

В момента по докторската програма се обучаваат **8** докторанти.

В катедра „Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание“ на Филологическия факултет през отчетния период се обучаваат **трима** докторанти по Постановление №103 от 31.05.1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина.

В хода на обучението докторантите се анкетираат чрез стандартизиран на университетско ниво *Въпросник* с цел установяване доколко обучението отговаря на техните очаквания и на изискванията за качество. Информация за реализацията на завършилите

докторанти се събира и анализира по следните начина: чрез преподавателите и научните ръководители, интернет–форумите, специализиран Е-mail за проследяване реализацията на завършилите ВУ и чрез проучване мненията на потребителите.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1:

1. Във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ са налице нормативна рамка, процедури и практики, осигуряващи реализирането на всички етапи от „жизнения цикъл“ на докторанта.
2. Създадена е система от правила, която осигурява възможности за включване на докторантите в подготовката и изпълнението на изследователски проекти – самостоятелни и в екип на университетско, национално и международно равнище.
3. На докторантите от докторската програма е предоставена възможност за участие в научни форуми с разнообразен характер, значителна част от които международни.
4. Докторантите в ДП МОБЕЛ имат възможност да реализират мобилност по 24 сключени договори с различни университети в 15 европейски страни и да участват в международна дейност по преки двустранни договори на ниво университет.

През акредитирания период 3-ма докторанти са реализирали 5 мобилности.

5. По Постановление №103 от 31.05.1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина са обучавани 3-ма докторанти.
6. Налице е система за регистриране хода на докторантурата и реализацията на завършилите докторанти.

Стандарт 5 „Преподавателски състав“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 5.1. „Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията“

По 5.1.1. Политиката за осигуряване на качествен академичен състав за учебния процес, вкл. и за подготовка на докторанти, е декларирана от обучаващата институция в Стратегията за развитие на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ (2017–2025). Във ВТУ е приет Правилник за атестиране на преподавателските, научно-преподавателските и изследователските кадри. В рамките на двата факултета – Филологически и Педагогически функционират Факултетски атестационни комисии, чийто състав е за мандат 2017–2022 г..

Обучението в ДП МОБЕЛ се осъществява от академичен състав, назначен в съответствие с действащото законодателство, включително Кодекса на труда, ЗВО, Закона за развитие на академичния състав в Република България и правилника за неговото прилагане и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени във ВТУ.

Общо в ДП „Методика на обучението по български език и литература“ преподават 12 преподаватели (11 на основен трудов договор и 1, който до декември 2019 г. е на трудов договор, а в момента – вече пенсионер), от които 3 доктори на науките, 6 доценти и шестима – професори. От всички 12 членове на академичния състав 9 са от Област на висше образование 1. Педагогически науки, Професионално направление 1.2. Педагогика и Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...; 3-ма са от Област на висше образование 2. Хуманитарни науки, Професионално направление 2.1. Филология.

Към настоящия момент на ОТД в катедра „Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание“ (Филологически факултет) са **трима** хабилитиран преподаватели с квалификация в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., от тях с квалификация в областта на ДП е **един доцент** (доц. д-р Димка Иванова-Николова) (Таблица 2.1.). На ОТД в катедра „Начална училищна педагогика“ (Педагогически факултет) са **5 хабилитирани преподаватели** в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ..., от тях **двама професори** са с квалификация в областта на ДП (проф. д-р Даниела Йорданова и проф. дн Мариана Мандева).

По 5.1.2. Прегледът на квалификационния профил на преподавателския състав в катедра „Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание“, Филологически факултет и катедра „Начална училищна педагогика“, Педагогически факултет

показва, че е налице подходяща професионална среда за подготовка в областта на докторската програма. За отчетния период 2017 – 2022 г. преподавателите в докторска програма *“Методика на обучението по български език и литература”* от Филологически факултет са реализирали общо **138 публикации**, от които: **8** монографии, **30** учебници и учебни помагала, **83** студии и статии, от които – **13** в чужбина. За отчетния период 2017 – 2022 г. преподавателите в докторска програма *“Методика на обучението по български език и литература”* от Педагогически факултет са реализирали общо **53 публикации**, от които: **7** монографии, **44** студии и статии, от които – **12** в чужбина, 2 учебника.

Представени са пълни данни относно публикациите, участията в проекти, цитирания, рецензии и отзиви, членства в редколегии и научни журита на преподавателите от Филологическия и от Педагогическия факултет, обучаващи ДП МОБЕЛ. От данните може да се направи констатацията, че академичния екип, участващ в обучението на докторантите притежава необходимата квалификация и професионален опит.

Преподавателите, квалифицирани в областта на докторската програма имат общо 4 участия в научни форуми, от които – 2 с национално участие и 2 с международно участие (Таблица № 4). Прегледът на тематиката на публикациите на преподавателите с квалификация в областта на докторската програма за изминалия период потвърждава съдържателната им насоченост към проблематиката на ДП, включително и към теоретичната и практическата подготовка на докторантите.

Данните за публикационната активност на преподавателите на ОТД от двете обучаващи катедри са както следва: 267 броя публикации за акредитирания период (9 монографии, 3 студии, 255 статии, доклади и т. н.); 5 броя публикации в реферирани, индексирани и с импакт фактор/ранг издания.. Броят цитирания на преподавателите (12 преподаватели) в ДП МОБЕЛ е 249, от тях в световни бази данни са 36, в реферирани научни списания и сборници на 1 преподавател на ОТД през последните 5 г. е 3.

Данните за публикационната активност на преподавателите, квалифицирани в областта на докторската програма *„Методика на обучението по български език и литература“*, са както следва: 63 публикации за акредитирания период; 2 броя публикации в реферирани, индексирани и с импакт фактор/ранг издания, от които 2 у нас. Относителният дял на публикациите на преподавателите, квалифицирани в областта на ДП в реферирани научни списания и сборници през последните 5 години спрямо общия брой е 0,03. Броят цитирания в реферирани научни списания и сборници на 1 преподавател, квалифициран в областта на ДП МОБЕЛ на ОТД, през последните 5 г. е 1,25.

Професионалната характеристика на преподавателите от двете катедри обучаващи докторанти в ДП МОБЕЛ, се допълва и от участието им в научноизследователски, образователни и художественотворчески проекти. Общият брой на проектите на преподавателите, квалифицирани в областта на докторската програма е 10 – съответно в 2 международни проекта; в 6 национални проекта и във 2 вътрешно-университетски проекта. Относителният дял на преподавателите, квалифицирани в областта на докторската програма, участвали в национални и международни проекти през последните 5 г. е 2,5.

Броят защитили докторанти през последните 5 г. на 1 хабилитиран преподавател, квалифициран в областта на докторската програма МОБЕЛ, е 2,25 .

Преподавателите от катедра от катедри *„Методика на обучението по български език и литература и литературознание“* към Филологическия факултет и *„Начална училищна педагогика“* към Педагогическия факултет са обект на атестиране, осъществявано по съответните процедури и критерии на ВТУ, отразени в Правилник за атестиране на академичния състав. Прегледът на квалификационния профил на преподавателския състав показва, че е налице подходяща професионална среда за подготовка в областта на докторската програма.

За акредитирания период няма данни колко са атестираните преподаватели от обучаващото звено.

По 5.1.3. ВТУ има опит като образователен и научен център в обучението на докторанти. Университетът има опит в обучението по ОНС „доктор” по акредитираната програма в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... През оценявания период **9 докторанти** успешно са защитили дисертационните си трудове, което е индикатор за качеството на подготовката им в рамките на докторската програма.

Доказателство за квалификацията на академичния състав на обучаващото звено е и експертната и консултантската дейност, която то осъществява. Преподавателите от катедри „Методика на обучението по български език и литература и литературознание“ към Филологическия факултет и „Начална училищна педагогика“ към Педагогическия факултет, обучаващи докторанти в ДП МОБЕЛ, участват в оценъчно-експертна дейност като членове на научни журита за академично израстване, експерти в акредитационни процедури, автори на учебници и учебни помагала.

Наличен е необходимият брой хабилитирани преподаватели с доказана квалификация в областта на докторската програма и с активна научноизследователска и публикационна дейност в периода.

Няма налични данни от анкетно проучване на докторантите в акредитираната докторска програма.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1:

1. Обучението на докторантите от ДП МОБЕЛ е осъществява от хабилитирани преподаватели с доказана квалификация и експертен опит в областта на докторската програма. **3-ма преподаватели, на ОТД от двата факултета са с хабилитация в научната област на ДП „МОБЕЛ“ .**
2. Към момента на акредитация, академичния състав на ОТД в катедра „Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание“ включва трима хабилитирани преподаватели с квалификация в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., от тях с квалификация в областта на ДП е един доцент.
3. В академичния състав на ОТД в катедра „Начална училищна педагогика“ ПФ включва 5 хабилитирани преподаватели в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ..., от тях двама професори са с квалификация в областта на ДП.
4. Квалификационният профил на преподавателския състав показва, че е налице подходяща професионална среда за подготовка в областта на докторската програма.
5. Научната и проектна дейност, и публикационна активност на преподавателите е висока, имат успешни изяви в професионалната област на докторантурата; поддържат активност в експертна и консултантска дейност.
6. ***Няма налични данни от анкетно проучване на докторантите в акредитираната докторска програма.***

Стандарт 6 „Учебни ресурси и подпомагане на студентите“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 6.1. „Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности“

По 6.1.1. Великотърновският университет е научен и изследователски център с традиции в областта на хуманитарните и педагогическите науки. В него са създадени всички условия за провеждане на качествена образователна и научноизследователска дейност. Тези условия се осигуряват и от изградената и функционираща материално-техническа и информационна база, достъпна за всички преподаватели, студенти и докторанти. Във ВТУ функционират: Компютърни зали със свободен достъп; Библиотечен фонд на ВТУ – Централна университетска библиотека, специализирана Филиална библиотека към Филологическия факултет, Библиотечно-информационен център към Педагогическия факултет; Междубиблиотечна заемна служба; Чуждоезикови центрове с комплексна дейност – учебна, библиотечно-информационна, изследователска и културно-информационна. Освен

за културно-информационна и библиотечна дейност чуждоезиковите центрове функционират и като учебни зали, тъй като в тях е позиционирано специализирано оборудване, необходимо за прилагане на съвременни методи на обучение.

ВТУ има действаща единна **компютърна мрежа**, която обхваща всички сгради на Университета. При изграждането ѝ са приложени съвременни технологии за осигуряване на висока пропускателна способност и надеждност. Учебният процес е обезпечен с необходимия софтуер. На цялата територия на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ е осигурен свободен достъп на преподаватели, докторанти и студенти до безжичен интернет. Обучението в докторските програми от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... е осигурено с необходимите лекционни, семинарни зали и специализирани кабинети, подходящи както за групово, така и за индивидуално обучение на докторантите. В двата факултета – Филологически и Педагогически, докторантите редовна форма на обучение са осигурени с достатъчен брой работни места. През м. май 2019 г. във Филологическия факултет е оборудван специален Докторантски кабинет с дарение от бизнес партньора на ВТУ и на Филологическия факултет – A DATA PRO. Той е оборудван със стенен монитор за презентации и онлайн обучение, 8 стационарни и 2 преносими компютъра. Има осигуреност на докторантите с необходимата лабораторна площ и научна апаратура за изследователска дейност.. Всички докторанти имат възможност да ползват библиотечните фондове на Централната университетска библиотека и на специализираната Филиална библиотека към ФФ, както и на БИЦ към ПФ. **Централната университетска библиотека** изготвя библиографски справки (библиографски списъци, тематични и фактографски справки) за преподаватели и докторанти на ВТУ. Централната университетска библиотека разполага с удобна читалня, осигуряваща 60 работни места. Към библиотеката функционира компютърна зала, която е част от Центъра за дигитализация. Библиотеката е включена в системата на вътрешното и международното междубиблиотечно книгозаемане.

Филиалната библиотека към Филологическия факултет, най-старата специализирана библиотека във ВТУ, съдържа над 15000 библиотечни единици (книги, справочни и периодични издания, речници и електронни ресурси) на различни езици и разполага с читалня с 20 места. **Библиотечно-информационният център** предлага специализиран фонд, съдържащ над 32 000 библиотечни единици (монографии, учебници, енциклопедична, справочна литература и периодични издания) в областта на философията, педагогиката и юридическа литература. Предлага на потребителите свободен достъп до специализирани електронни ресурси; разполага с 68 читателски места, 2 от които компютъризирани.

Компютърната и информационна обезпеченост на обучението и изследователската дейност на докторантите в съответствие със спецификата на докторската програма е достатъчна. За периода 2017–2022 година учебните зали на Педагогическия факултет са оборудвани с 5 бр. интерактивни дъски, почти всички зали разполагат със стационарни мултимедийни устройства /за останалите има преносими проектори на разположение в деканата и катедрите на факултета/, 1 бр. магнитна дъска, 1 бр. магнитна въртяща се дъска. Всички учебни зали и кабинети са оборудвани с бели дъски за писане и проектиране. Докторантите имат достъп до компютърна техника и до дигитални ресурси, свързани с обучението им и с подготовката на дисертационните трудове. Докторантите в докторска програма *Методика на обучението по български език и литература* могат да използват една компютърна зала, оборудвани общо с 12 компютърни системи и снабдени с високоскоростен Интернет.

По 6.1.2. Спецификата на осъществяваната научноизследователска дейност от докторантите от ДП „МОБЕЛ“ предполага осигуряването на условия за широк достъп до образователни институции и съпътстващите ги звена, филиали и училищна среда, както и до институции и организации, пряко ангажирани с експерименталната и практико-приложна дейност. За целта е сключено споразумение за съвместна дейност и взаимодействие на ВТУ с различни образователни и обществени институции. Докторантите могат да осъществяват

изследователска дейност в институции, които са базови към университета. През периода 2017–2022 година, базовите училища са 9 училища от Велико Търново и 3 училища от Враца. Освен това, Великотърновският университет има сключено споразумение за сътрудничество със СУ „Св. Климент Охридски“, гр. Ловеч. Споразумението предвижда взаимодействие в няколко насоки като размяна на специалисти и обмен на нови форми за преподаване и обучение в областта на хуманитаристиката, разработване на образователни и научноизследователски проекти и съвместни учебно-методически семинари. ВТУ използва материалната база на базовите училища, в които се провеждат учебната и експерименталната дейност на студентите и докторантите, включително и на обучаващите се в ДП.

По 6.1.3. Информационната осигуреност е условие за добра обучаваща и изследователска среда. Докторантите имат достъп до научни издания, справочници, екземпляри от всички академични издания – сборници с материали от конференции, годишници и др. На разположение на докторантите от професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... са библиотечните фондове на Централната университетска библиотека, на специализираната Филиална библиотека към ФФ и на Библиотечно-информационния център Университетската библиотека разполага с богат многоотраслов фонд, който наброява 381 767 библиотечни единици – научна и учебна литература на български и чужди езици, редки и ценни издания, от които 320 003 тома книги, 49, 312 тома периодика електронни носители на информация и други материали – 2 452. Към Филологическия факултет функционира и специализирана библиотека. На разположение на читателите са най-новите заглавия на съвременната българска художествена, литературнокритическа и езиковедска литература Филиалната библиотека на Факултета разполага с електронен каталог. Достъпът до Online бази данни дава възможност за използване на извънуниверситетски ресурси.

По 6.1.4. ВТУ предоставя възможност за публикуване на резултатите от научните изследвания на докторантите в своите периодични издания. От Филологическия факултет на ВТУ се подготвят и издават: списание „Проглас“ (ISSN: 2367-8585 (Online); ISSN: 0861-7902 (Print), реферирано и индексирено в: ERIH PLUS, CEEOL, ResearchBib, DRJI, WorldCat, GIF, ROAD Directory, EIJ, MIAR, ESJI, SIS, Citefactor, Rootindexing, ICI, WCOSJ, Лиценз: CC BY-NC-ND; Studia Philologica Universitatis Velikotarnovensis // Филологически проучвания на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ (ISSN: 2534-9236 (Online) ISSN: 2534-918X (Print). Достъпни за научна изява на докторанти са провежданите от Филологическия факултет ежегодни конференции „Езици, култури, комуникации“ и Международна научна конференция „Медии и комуникации на 21. век“.

От Педагогическия факултет се подготвя и издава списание „Педагогически алманах“ – интердисциплинарно издание, което публикува рецензирани научни статии в областта на педагогическата наука и практика. Издава се от 1993 година. Излиза два пъти годишно. ISSN: 2367-9360 (Online) ISSN: 1310-358X (Print). Списанието е лицензирано: CC BY-NC-ND/ Attribution-NonCommercial-NoDerivs. Достъпна за научна изява на докторанти е ежегодно провежданата от Педагогическия факултет международна научна конференция „Педагогическото образование - традиции и съвременност.

ВТУ предлага стимули, свързани с мотивацията и активността на докторантите за провеждане на научни изследвания и завършване на дисертационния им труд във времето, разписано в докторската програма.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1:

1. ВТУ разполага с необходимите учебни ресурси, материално-техническа и информационна база за обучение на докторанти в ДП МОБЕЛ, както и за тяхната преподавателската и научноизследователска дейност. Осигурена е възможност за изследователска дейност на докторантите в базови институции и организации.
2. Във ВТУ е осигурено работно пространство на всеки докторант, включително от докторската програма.

3. Осигурена е необходимата информационна обезпеченост и достъп на докторантите до компютърна техника и до дигитални ресурси, свързани с обучението им и с подготовката на дисертационните трудове.

4. Университетът стимулира научноизследователската дейност и творческата активност на докторантите чрез публикуването на резултатите от техните изследвания в собствени издания и при осъществяване на международен обмен.

Стандарт 7 „Управление на информацията“ и съответстващите му критерии, а именно: Критерий 7.1. „Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите“

По 7.1.1. Във ВТУ, ФФ и ПФ и обучаващите звена – катедра „Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание“ и катедра „Начална училищна педагогика“, е изградена и функционира ефективна система за събиране и анализ на информация, необходима за нуждите на управлението и актуализацията на процеса на обучение в ДП МОБЕЛ. Ежегодно в електронната система на университета се публикува информация за обявления прием на докторанти по направления и докторски програми, по форми на обучение и със съответните конспекти за изпитите. За улеснение на докторантите на страницата на отдел „Докторанти“ на ВТУ е представен „Справочник на докторанта“, където са публикувани редица нормативни документи, свързани с обучението по докторските програми, всички формуляри за заявления и декларации, необходими на докторантите в отделните етапи на обучението, информационните карти за защитен дисертационен труд, бланки за тримесечен и годишен отчет, техническите изисквания за оформяне на автореферат и други полезни документи.

В Деканата на Филологическия факултет се съхранява *база данни за докторантите* във факултета за последните 7 години. Тя включва информация за темата на дисертацията, научния ръководител, срока и формата на обучение, датата на зачисляване и отчисляване, дати на прекъсване или удължаване срока на докторантурата, служебен и личен имейл, адрес на докторанта. Данни за обучаваните към момента докторанти във Филологическия и в Педагогическия факултет на ВТУ са публикувани на страниците на съответните катедри на сайта на университета. За всеки един докторант са посочени тема на изследването, научен ръководител, дата на зачисляване, форма и срок на обучение, служебна електронна поща. Данните за статуса на докторантите и положените от тях изпити се отразяват в Главна книга на докторантите, която се съхранява в деканатите на ФФ и на ПФ.

На ниво факултет се използват и възможностите на системата *Алумни* относно професионалната реализация и кариерното развитие на завършилите докторанти, както и възможностите на *Факултетската комисия по управление на качеството и акредитацията, дейността* на ресорния зам.-декан по научноизследователската дейност, управление на качеството и акредитацията и работата с докторанти.

На ниво катедра информация се събира чрез тримесечните и годишните отчети на докторантите, чрез процедурите за тяхното атестиране, чрез разговори, дискусии и консултации с тях. Предвид спецификата на докторската програма важно значение имат и контактите с Регионалните управления на образованието, както и с директорите на училища в качеството им на работодатели и потребители на кадри.

ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ има изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението на докторантите и последващата професионална реализация. Системата за управление на информацията е интегрирана към официалния сайт на университета. Нейните цели са: да се подобри организацията на работа; да се улесни достъпността до необходимата информация; да се повиши ефективността на информационните потоци; да се подобри качеството на обслужване и управление.

Университетът използва интегрирана система за управление на информацията, която включва: *Център по управление на качеството; Е-преподавател (електронен модул); Отдел „Докторанти“; Деканат на ФФ и деканат на ПФ; Организатор учебен процес* и пр.

Специални анкетни карти са публикувани на сайта на ВТУ. Анкетите са от два типа – такива със свободен достъп и такива, изискващи код за попълване. От първия тип е Анкетна карта за проучване на очакванията и изискванията на потребителите на кадри, а от втория тип са Анкетна карта за проучване мнението на потребителите на кадри относно обучаваните във ВТУ и Анкетна карта за проучване мнението на студенти и докторанти на ВТУ относно удовлетвореността от обучението и приложимостта на полученото образование – професионална реализация.

Не са предоставени конкретни данни за участие в анкетни проучвания на докторанти от представената за акредитация ДП.

През 2017 г. във Филологическия факултет на ВТУ е създадена *Комисия за кариерно развитие и сътрудници към Кариерния център*. Тази комисия продължава дейността на Факултетската комисия по управление на качеството и акредитацията по отношение на обработката и анализа на информацията от провежданото анкетиране във факултета. Налична е информация за професионалното развитие на завършилите докторанти, както и информация за поддържане на контактите с тях. Кариерното развитие на завършилите докторанти се проследява както чрез системата Алумни и контактите на преподавателския състав на катедра „Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание” (ФФ) и катедра „Начална училищна педагогика“ (ПФ) с докторанти от ДП МОБЕЛ.

Системата *Алумни* на ВТУ е отворена система със свободен достъп за всички желаещи да се включат. Целта ѝ е да предоставя актуална информация за състоянието на завършилите студенти и докторанти във ВТУ.

Към настоящия момент от осемте успешно защитили дисертация по Методика на обучението по български език и литература **четирима** работят като преподаватели във висши училища; **един** работи като началник-отдел "Оценяване в предучилищното и училищното образование" в ЦОПУО; **трима** са учители по български език и литература (съответно в Неделино, Варна, В. Търново).

На ниво факултет отговорник за проследяване професионалната реализация на докторантите, защитили своя докторски труд са факултетските сътрудници към Университетския кариерен център. Всички докторанти, които се обучават понастоящем, са активни на пазара на труда и имат успешна професионална реализация.

По 7.1.2. Ефективността на резултатите, свързани с управление на качеството се оценява ежегодно на вътрешно и външно равнище. Оценяване ефективността от функционирането на Системата за управление на качеството на вътрешно ниво се осъществява по утвърдена процедура. Университетската комисия по управление на качеството и акредитацията разглежда и приема доклад, подготвен от Координационното звено по управление на качеството и акредитацията /Център по управление на качеството/, в който са включени данни за настоящото състояние на Системата за управление на качеството във ВТУ и възможностите за подобрене. Докладите от проведените външни надзорни одити на Системата за управление на качеството във ВТУ се съхраняват в Центъра по управление на качеството. Същите са публикувани в интернет страницата „Доклади от надзорни одити по СУК“. В Центъра се поддържа база относно мнението на докторанти, студенти и потребители на кадри. Аналогична база данни се поддържа и във ФФ и ПФ на ВТУ.

Въпроси, свързани с ефективността на обучението и успеваемостта на докторантите, се разглеждат и на заседанията на АС, където се приемат докладите за изпълнение на направени препоръки при програмна акредитация на професионални направления и докторски програми, както и доклади за изпълнението на направени препоръки по САНК.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1:

1. Във ВТУ има изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите. Тя е обект на оценяване в рамките на вътрешната Система за управление на качеството.
2. Ефективността на резултатите, свързани с управление на качеството, е предмет на периодични обсъждания на катедрени, факултетски и академически съвети. Налична е информация за дейността на вътрешните структури за разработване и прилагане на политика за осигуряване на качеството, вкл. и от потребители на кадри от ДП.
3. Мнения на работодатели за удовлетвореността им от подготовката на защитилите докторанти се събират и съхраняват на ниво факултет и в Университетския кариерен център.
4. **Не са предоставени данни за участие на докторанти от акредитираната ДП в анкетни проучвания.**
5. **Не са предоставени конкретни данни за мнения на потребители на кадри относно качеството на дейностите в представената за акредитиране ДП.**

Стандарт 8 „Информация за обществеността“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 8.1. „Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; проведени университетски форуми с участието на докторанти.

По 8.1.1. Публикуването на актуална информация за докторската програма, обучението и научноизследователската дейност на докторантите се обезпечава основно от официалния сайт на ВТУ. Представена е информация за преподавателския състав, който реализира обучението на докторантите, възможностите за международна мобилност, за научни и други прояви и новини. На сайта е качена информация за всяка докторска програма по азбучен ред, по направления и по факултети. Представянето на докторската програма „Методика на обучението по български език и литература“ е чрез информационен пакет, който включва: обучаващо звено, цели на програмата, професионални компетентности, получавани след дипломирането, и възможности за професионална реализация. Налични са и хипервръзки към различните форми на обучение (редовна, задочна, самостоятелна) и техните учебни планове. Конкурсите за кандидатстване се обявяват **публично** на сайта на университета в панел *Развитие на академичния състав*, в Държавен вестник и чрез разположени на специално обособени в сградата на Ректората места. Интересуващите се могат свободно да получат информация за условията и сроковете за кандидатстване от експертите в отдел „Докторанти“ на дирекция НПБИД.

Решенията на Академичния съвет на ВТУ, касаещи приема и обучението по докторските програми, също се публикуват своевременно на сайта на университета. Публични са и решенията на ФФ на ФС и на ФС на ПФ. Ежегодно във ВТУ се организира Ден на отворените врати, а тази година инициативата е Дни на отворените врати „Вие питате, ние отговаряме“, като събитията се предават на живо във фейсбук страницата на университета. Всяка година ВТУ издава и Справочник за прием на докторанти. На сайта на ВТУ е обособен раздел *Нормативна база*, разделена на *Университетска* (правилници, правила и процедури, статuti, работни инструкции) и *Държавна* (закопи, наредби, постановления, правила и др.), имаща отношение към обучението по докторските програми. В университета е създадено и функционира **Бюро за кандидатстудентска информация, реклама и прием**. Информация за възможностите за реализация може да се получи от **Университетския кариерен център**.

Пълна информация за проектната дейност във ВТУ, в която могат да се включат докторанти, е видима на страницата „Регистър на проектната дейност“.

Докторантите от ДП „МОБЕЛ“ имат възможността да участват в студентски и докторантски научни конференции, кръгли маси и семинари. Към ежегодните факултетски

конференции във ФФ – „Езици, култури, комуникации“, „Медиите на 21. век“, както и към другите тематични конференции, се включват обособени студентско-докторантски секции с участието на преподаватели – ментори. Възможности за участие на докторанти предлага и традиционната международна научна конференция „Педагогическото образование – традиции и съвременност“, която ПФ организира ежегодно, както и в сп. „Педагогически алманах“. Информация за проведените и за предстоящите научни и образователни форуми се съдържа на страниците на ФФ и ПФ. Докторантите имат възможност да публикуват и в научните списания на университета. Системата за популяризиране на информацията за образователната и научноизследователската дейност се поддържа на университетско и на факултетно ниво.

Както се вижда от предоставените данни и източници, дейността по докторската програма МОБЕЛ се представя публично.

По 8.1.2. Условието и конкретните възможности за мобилност се оповестяват с помощта на специализиран раздел от официалния сайт на висшето училище. Подробна информация за програма Еразъм+, договорите за двустранно сътрудничество, условията и сроковете за кандидатстване и възможностите за реализиране на мобилности от студенти и преподаватели на ВУ се публикува и на страницата <https://www.erasmus-vtu.bg/> Могат да задават въпроси относно програмата и по електронен път. Всички договори за сътрудничество са на разположение в отдел „Международно и вътрешно сътрудничество“. Информацията за двустранните договори (129 договора) се изпраща ежегодно на електронните адреси на всички преподаватели от двата факултета. Във връзка с академичната мобилност на студенти и докторанти във ВТУ е приета Система за трансфер на академични кредити, която действа относно академичната мобилност на студенти и докторанти.

През отчетния период се отчитат малко на брой реализирани международни мобилности - **5 на брой от 3-ма докторанти**. Необходимо е да се отбележи, че през този период имаше ограничения, наложени от пандемията COVID-19 .

Няма предоставени данни за проведени информационни срещи по проблемите на мобилността с докторанти през акредитирания период.

По 8.1.3. Общият брой на научните изяви на докторантите от ДП МОБЕЛ за периода 2017–2022 г. е 77. Преобладават научните доклади (47), изнесени на научни форуми и публикувани в сборници. През периода 2017 – 2021 г. година са регистрирани 47 докторантски изяви, от които в страната са 40, а в чужбина 7 научни форума в Молдова и Румъния.

В ДП „МОБЕЛ“ са създадени условия за популяризиране на резултатите от научноизследователската работа и творческите изяви на докторантите. Насърчава се участието на докторантите в провежданите от Филологическия и Педагогически факултети и в научните изяви на Университета - конференции, семинари, кръгли маси и т.н.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1:

1. Във ВТУ са приети правила и процедури за устойчиво присъствие в научното пространство на необходимата информация относно възможностите и постиженията на докторантите в областта на докторската програма.
2. Предоставени са възможности за представяне на резултатите от изследванията на докторантите от ДП МБЕЛ в авторитетни научни издания и форуми у нас и в чужбина.
3. Няма предоставени данни за проведени информационни срещи по проблемите на мобилността с докторанти през акредитирания период.

Стандарт 9 „Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 9.1. „Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии“

По 9.1.1. Процедурата за осъществяване на мониторинг във ВТУ е включена като част от Вътрешните правила за финансово управление и контрол и е достъпна на сайта на университета. Публикуването на **Груповия учебен план на докторската програма онлайн**

предоставя възможност за регулярен мониторинг и гарантира периодичното актуализиране на съдържанието на учебните програми, както и тяхната общодостъпност.

Мониторингът се осъществява и чрез ежегодно провежданите вътрешни одити по СУК, за което е публикувана информация в страницата на Център за управление на качеството. Той поддържа база данни за всички акредитирани докторски програми, оценката, която са получили, периода, за който са акредитирани, осъществява наблюдение върху качеството на докторантурите, включително и удовлетвореността на докторантите от обучението. В състава на факултетските комисии по качество са включени представители на обучаващите катедри „Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание“ и „Начална училищна педагогика“, както и на потребители на кадри и студенти/докторанти ФФ, ПФ.

ДП МОБЕЛ се актуализира в зависимост от настъпилите промени в нормативната база и потребности от практиката, както и при отчитане на новостите в науката. През 2017 г. са променени Груповите учебни планове на докторската програма „Методика на обучението по български език и литература“ – за *редовна, задочна и самостоятелна форма на обучение*. Актуализираният групов учебен план влиза в сила от учебната 2017/2018 година. През 2020 г. е направена нова актуализация на ГУП по ДП МОБЕЛ (Решение на АС №9/06.07-2020 г.)

По 9.1.2. Ефективността от работата на докторантите се демонстрира чрез постигнати резултати от изпити, участия в университетски, национални и международни прояви и др.; при обсъждания на публикации и части от дисертационното изследване; регулярно отчитане на изпълнението на задълженията по ИУП: тримесечни и годишни отчети; атестиране.

В периода 2017–2021 г. в двата факултета са проведени по пет вътрешни одита. По-подробна информация за тях, като одитирани дейности, отправени препоръки, предприети мерки и резултати, е представена в годишните доклади на деканите. Установено е, че документацията е оповестена и е публично достъпна на сайта на Университета на страницата на докторските програми

Няма конкретни данни за анкетиране на докторанти от ДП МОБЕЛ.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1:

1. ВТУ осигурява редовен мониторинг, периодичен преглед и своевременно актуализация на докторантските програми, включително и да ДП МОБЕЛ.
2. Налични са документи относно процедури и практики за планиране и изпълнение на дейностите с влияние върху ефективността на докторантските програми.
3. ***Няма конкретни данни за анкетиране на докторанти от ДП МОБЕЛ.***

Стандарт 10 „Циклично външно осигуряване на качеството“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 10.1. „Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми“

По 10.1.1. ДП „Методика на обучението по български език и литература“ преминава през процедури за външно оценяване на качеството от НАОА. С решение на **Постоянната комисия по педагогически науки, НАОА** (Протокол № 15 от 11.07.2017 г.) е дадена програмна акредитация на обучението по образователната и научна степен „доктор“ по докторска програма „Методика на обучението по български език и литература“, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., от област на висше образование 1. Педагогически науки в Педагогическия и Филологическия факултет на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. Срокът на валидност на акредитацията е шест години с оценка 9,49 (девет цяло и четиридесет и девет) съгласно чл. 80, ал.2 от ЗВО. Постоянната комисия формулира една препоръка с постоянен срок. Съобразно препоръката на НАОА са предприети необходимите действия за нейното изпълнение. С решение по т. 8.1. от заседание на ФС на ФФ (ПРОТОКОЛ №02/17. 10. 2019 г.) е приет доклад по САНК за препоръката, направена при програмна акредитация на ДП „Методика на обучението по БЕЛ“ (съвместно с Педагогически факултет). С Решения № 10/28.10.2019 г. в

т. 7.4.2. Академичният съвет приема, че включеният доказателствен материал показва, че препоръката е изпълнена.

Прилагането на **Сертифицирана система за управление на качеството**. На основата на извършен външен одит и изготвения доклад сертификатът е с номер 290801 QM15/10.05.2022 г. и е валиден от 18.05.2022 г. до 17.05.2025 г. Одитът е извършен от DQS GmbH. DQS. Обхватът на сертификата включва както ОКС професионален бакалавър, бакалавър и магистър, така и ОНС „доктор“ и може да се види на сайта на ВТУ. На сайта са публикувани процедурата и докладите от надзорните одити по СУК. На страницата на ЦУК е публикувано всичко за управлението на качеството и управлението на риска във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

Вътрешни одити се извършват по предварително приет план-график (публикува се на сайта на ВТУ), като се изготвя план-програма по факултети за целите на одита и дейностите, които ще бъдат одитирани, СУК. На базата на извършеното одитиране се изготвя подробен доклад, в който се отбелязват констатираните несъответствия и пропуски. Докладът по одита се публикува във вътрешната информационна система на Университета. При установени несъответствия и пропуски се предписват коригиращи действия. Дейността по коригиращите действия (предписване, изпълнение, контрол, отговорности) е описана в процедура ПР 1_06-1 „Управление на несъответствия и коригиращи действия“.

В състава на факултетските комисии във Филологическия и в Педагогическия факултет са включени и потребители на кадри, които работят в сферата на средното образование и имат актуален поглед и пряко отношение към обучението на докторантите от ПН 1.3. *Педагогика на обучението по ...*

Дейностите по изготвянето на доклад-самооценка за програмна акредитация на докторската програма се извършват в съответствие с *Вътрешни правила* за администриране на процедури по програмна акредитация на професионални направления/специалности от регулираните професии, докторски програми и следакредитационно наблюдение и контрол във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1:

1. Докторска програма „Методика на обучението по български език и литература“ преминава през процедури за външно оценяване, като по този начин се осъществява периодичен преглед, анализ и самооценка на качеството. ВТУ периодично преминава през външна оценка на НАОА и по ISO 9001:2015.
2. Центърът за управление на качеството във ВТУ регулярно реализира мониторинг и одитиране на отделни структури и дейности в Университета.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Резултатите от проверката по критериите 1.1. – 10.1. са основание за извеждане на силни и слаби страни, възможности и заплахи, свързани с акредитиране на „**Методика на обучението по български език и литература**“:

Силни страни:

- ВТУ, академичният състав на Филологическия и Педагогическия факултети, осъществяват образователна политика, съответстваща на нормативните и академични документи и изисквания за придобиване на ОНС „доктор“ от обучаваните докторанти в ДП „Методика на обучението по български език и литература“.
- Академичната среда за обучение на докторантите от ДП „**Методика на обучението по български език и литература**“ е в съответствие с политиката за качество на образователния процес, на изследователската и педагогическа дейност на обучаваните във ВТУ за придобиване на ОНС „доктор“. Политиката за качество на образователния процес е на основание **Сертифицирана система за управление на качеството – Сертификат по международен стандарт за качество БДС EN ISO 9001: 2015.**

- Докторантите от ДП „МОБЕЛ“ разработват актуални за педагогическата наука и практика дисертационни трудове, съответстващи на профила на ДП и актуалните проблеми на научната област.
- Цялостната дейност по разработване, одобрение и актуализация на учебната документация на ДП „МОБЕЛ“ е на основание приети и действащи академични стандарти и процедури за наблюдение и контрол на процеса.
- От успешно защитилите **9** докторанти, **четирима** продължават академичната си кариера – **един** в Педагогическия колеж на ВТУ, гр. Плевен, **трима** – в други висши училища.
- **Един от докторантите**, които продължават да се обучават в докторската програма, през 2021 г. след спечелен конкурс е назначен за асистент във ВТУ, в обучаващата катедра „Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание“.
- Приети са правила и процедури за отчитане на докторантите пред научното звено за извършената работа в края на всяка учебна година, а докторантите, редовна форма на обучение и в края на всяко тримесечие.
- Налице е нормативна рамка, процедури и практики, осигуряващи реализирането на всички етапи от „жизнения цикъл“ на докторанта, което гарантира ефективното и качествено функциониране на системата на всички равнища.
- Докторантите в ДП „МОБЕЛ“ имат възможност да реализират мобилност по 24 сключени договори с различни университети в 15 европейски страни и да участват в международна дейност по преки двустранни договори на ниво университет. **През отчетния период 3-ма докторанти са реализирали 5 мобилности.**
- Обучението на докторантите се осъществява от хабилитирани преподаватели с доказана квалификация и експертен опит в областта на докторската програма. **3-ма преподаватели, на ОТД от двата факултета са с хабилизация в научната област на ДП „МОБЕЛ“ .**
- Във ВТУ, ФФ и ПФ е създадена съвременна материално-техническа и информационна база, необходима за провеждане на преподавателската и научноизследователската дейност на докторантите. Налице са договорни отношения с базови образователни институции за провеждане на изследователска дейност на докторантите.
- Във ВТУ, ФФ и ПФ и обучаващите звена – катедра „Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание“ и катедра „Начална училищна педагогика“, е изградена и функционира ефективна система за събиране и анализ на информация, необходима за нуждите на управлението и актуализацията на процеса на обучение в ДП МОБЕЛ.
- Университетът стимулира научноизследователската дейност и творческата активност на докторантите чрез публикуването на резултатите от техните изследвания в собствени издания и при осъществяване на международен обмен.
- Приети са правила и процедури за устойчиво присъствие в научното пространство на необходимата информация относно възможностите и постиженията на докторантите в областта на докторската програма.
- Центърът за управление на качеството във ВТУ регулярно реализира мониторинг и одитиране на отделни структури и дейности в Университета. Докторска програма „Методика на обучението по български език и литература“ преминава през процедури за външно оценяване, като по този начин се осъществява периодичен преглед, анализ и самооценка на качеството. ВТУ периодично преминава през външна оценка на НАОА и по ISO 9001:2015.

Слаби страни

- Груповият учебен план на ДП „МОБЕЛ“, разработен на основание Груповия учебен план за обучение на докторанти от ДП на ВТУ, утвърден от АС през 2017 г. (според приложение в стандарт 2 от документацията) не е актуализиран за периода на акредитация.
- Няма налични данни за участие на докторанти и потребители на кадри в анкетни проучвания, свързани с актуализацията на учебната документация и удовлетвореността им от процеса на обучение и подготовката на придобилите ОНС „доктор“.

- В доклада-самооценка липсва анализ на пазара на труда.

Възможности

- Перманентна актуализация на учебната документация на основание нормативни изисквания, вътрешно-университетски документи и актуални тенденции в научната област с участието на всички заинтересовани страни.
- Активно участие на докторанти от ДП в мобилност по програма Еразъм.
- Перманентно анкетиране и проучване на пазара на труда с цел ориентация на научното звено към актуалните проблеми на практиката и възможностите за успешно кариерно развитие на придобилите ОНС „доктор“.

Заплахи:

- Не се откриват.

Председател на ПКПНСД:.....
/проф. дпн Сийка Чавдарова-Костова/

V. ПРИЛОЖЕНИЯ:

Таблица 1. Списък на докторантите в докторска програма „Методика на обучението по български език и литература“ за периода 2017 – 2022 г.

Име, фамилия	Научен ръководител	Дата на зачисляване на докторанта	Форма на докторантура	Тема на дисертацията	Дата на защита/срок на завършване на докторантурата
Светозар Любомиров	Проф. д-р Радослав Радев	01.06.2016г.	Самостоятелна форма	„Модел за анализ на художествените творби и критическите текстове на българските писатели в литературното обучение (8. – 12. клас)“	Защитил на 26.07.2017 г.
Станимир Цветков	Проф. д-р Радослав Радев	01.05.2014г.	Редовна форма	„Националното външно оценяване по български език и литература – проблеми и перспективи“	Защитил на 29.07.2019г.
Анелия Николова	Проф. дн Мариана Манева Гл. Ас. д-р Димка Николова-Иванова	01.12.2015г.	Редовна форма	„Усъвършенстване на езиковата грамотност на учениците чрез акцент върху неформалното и информално учене (II клас)“ „Функции на рецептивните задачи при работа с текст в обучението по български език (4. – 5. клас)“	Защитила на 21.05.2020г.
Владимир Стоянов	Проф. д-р Радослав Радев	01.05.2016г.	Редовна форма	„Слово и музика в обучението по литература в училище (5. – 12. клас)“	Защитил на 28.06.2019г.
Стефка Караиванова	Проф. д-р Радослав Радев	01.02.2019г.	Самостоятелна форма	„Междутекстовият подход в обучението по литература (11. – 12. клас)“	Защитила на 21.10.2020г.
Катерина Пенева	Проф. д-р Ценка Иванова Научни консултанти: гл. ас. д-р Димка Николова-Иванова и гл. ас. д-р Силвия Великова	10.01.2019г.	Самостоятелна форма	„Развиване на комуникативна компетентност по български език като чужд при обучението на студенти по медицина“	Защитила на 18.05.2021г.
Лариса Флокосу	Доц. д-р Димка Николова-Иванова	01.12.2016г.	Редовна форма	„Формиране на българската картина на света в процеса на обучението по български език в чуждоезиковата среда“ от 13.10.2017г.: „Развиване на комуникативна компетентност по български език в условията на многоезичие. Методически идеи за обучението по български език в Република Молдова“	Защитила на 20.04.2023г.
Даниела Узунова	Проф. д-р Радослав Радев	01.03.2019г.	Задочна форма	„Учебникът в условията на минимализъм в литературното обучение“	28.02.2023г.
Надежда Димитрова	Доц. д-р Димка Николова-Иванова	01.06.2020г.	Редовна форма	„Лингвокултурологични аспекти в обучението по български език и литература на учениците от български произход в Република Молдова“	31.05.2023г.

Анна Ненова	Проф. д-р Радослав Радев	01.12.2020г.	Редовна форма	„Комуникативно-прагматични стратегии в обучението по български език и литература (8. – 10. клас)“	30.11. 2023г.
Стилияна Черкезова	Доц. д-р Димка Николова-Иванова	01.12.2020г.	Задочна форма	„Развиване на умения за учене по български език (5. – 7. клас)“	30.11. 2024г.
Кристиана Коджабашева	Доц. д-р Димка Николова-Иванова	01.12.2020г..	Редовна форма	„Развиване на културна компетентност в обучението по български език (5. – 7. клас)“	30.11.2023г
Альона Стоева	Проф. д-р Ценка Иванова	01.03.2021г.	Редовна форма	„Аспекти на обучението по и на български език с оглед на езиковата ситуация в Тараклийски район на Република Молдова“	29.02.2024г.
Красимира Вътева	Проф. д-р Радослав Радев	15.01.2021г.	Самостоятелна форма	„Иновативни методи за изучаване на литература в 8. клас“	14.01.2022г. Отчислена с право на защита
Златина Димитрова	Проф. д-р Даниела Йорданова	15.10.2017	Редовна форма	Формиране на медийна грамотност на ученици от 4. клас чрез извънкласни форми на работа	Защитила на 02.04.2021 г.
Анета Джингарова	Проф. дн Мариана Мандева	15.10.2017	Редовна форма	Формиране на умения за четене на официалния български език като втори език с акцент неформално образование - I клас	14.10.2020 Отчислена с право на защита
Христина Гергова	Проф. дн Мариана Мандева	01.04.2019	Самостоятелна форма	Формиране на правоговорна компетентност чрез обучението по български език и литература(ниво "начинаещи", ученици ромни, първи клас)	Защитила на 16.04.2021 г.
Теодора Стоянова	Проф. д-р Даниела Йорданова	01.12.2020	Редовна форма	Формиране на умения за четене на български език чрез партньорство между училището и семейството - първокласници ромни	Прекъсване за 1 година 01.09.2021 - 31.08.2022 г.
Румяна Раева	Проф. д-р Даниела Йорданова	01.12.2021	Задочна форма	Формиране на компетентност по четене – напреднало ниво на ограмотвяване (втори клас)	30.11.2025

Таблица 2. 1. Преподаватели на ТД в катедра *Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание (Филологически факултет)* за периода 2017 – 2022 г.

№	Звание, степен, име, фамилия	Научна специалност, по която е придобита последната академична длъжност	Титуляр на дисциплина
1.	Доц. д-р Владимир Донев	Област на ВО 2. Хуманитарни науки ПН 2.1. Филология Научна специалност (Теория и история на литературата, ш. 05.04.01)	Увод в литературознанието/ Българската литература в обучението по български език като втори език Екранизацията в обучението по българска литература Жанровата теория в обучението по литература
2.	Доц. д-р Димка Николова-Иванова	Област 1. Педагогически науки ПН 1.3. Педагогика на обучението по ... (Методика на обучението по български език)	Методика на обучение по български език Интерактивни методи в обучението по български език и литература Развиване на функционалната грамотност в обучението Профилирана подготовка по български език и литература Дидактически тестове Комуникативни умения в образователна среда

			Развиване на ключови компетентности в обучението по БЕЛ
3.	Проф. д-р Радослав Радев (пенсионер от 04.11.2019)	Област 1. Педагогически науки ПН 1.3. Педагогика на обучението по ... (Методика на обучението по литература)	Методика на обучение по литература Стратегии в обучението по литература Антропология и семиотика на изкуството Литература и изобразително изкуство Българската смехова култура
4.	Доц. дн Янка Коева	Област 1. Педагогически науки, ПН 1.3. Педагогика на обучението по (Методика на обучението по немски език)...	Методика на обучението по немски език Интерактивни методи в обучението по чужд език Преподаване и учене с невродидактика Социални форми на работа в обучението Хоспитиране по НЕ/Текуща педагогическа практика по немски език/ стажантска практика по НЕ
5.	Доц. д-р Силвия Великова	Област 1. Педагогически науки, ПН 1.3. Педагогика на обучението по ... (Методика на обучението по английски език)	Методика на обучението по английски език Психология на езика и общуването Компетентностен подход и иновации в образованието
6.	Ас. Галя Везирова		Хоспитиране по АЕ/Текуща педагогическа практика по английски език/ стажантска практика по АЕ
7.	Ас. Кристиана Коджабашева		Хоспитиране по БЕЛ/Текуща педагогическа практика по БЕЛ/ Стажантска практика по БЕЛ

Таблица 2. 2. Преподаватели на ТД в катедра *Начална училищна педагогика (Педагогически факултет)* за периода 2017 – 2022 г.

№	Звание, степен, име, фамилия	Научна специалност, по която е придобита последната академична длъжност	Титуляр на дисциплина
1	Проф. д-р Даниела Йорданова	Област 1. Педагогически науки Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по български език	Методика на обучение по български език и литература в началния етап на основната образователна степен/ Интерактивни технологии в обучението по български език – 1.- 4. клас
2	Проф. дн Мариана Мандева	Област 1. Педагогически науки Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ...	Теоретични основи на обучението по български език и литература в начално училище/ Съвременни тенденции в обучението по български език и литература (за начален етап)/ Формиране на комуникативна езикова компетентност на учениците в 1.- 4. клас
3	Проф. дн Мариана Гърмидолова	Област 1. Педагогически науки, Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ...	Методика на изобразителното изкуство в началното училище, Методика на изобразителното изкуство в детската градина, Изобразителното изкуство като арттерапия и др.
4	Проф. дн Анелия Гърбачева	Област 1. Педагогически науки Професионално направление 1.2. Педагогика	Приобщаващо образование
5	Доц. д-р Пенка Кънева	1. Педагогически науки, професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по чужд език – английски като чужд език в начална училищна възраст)	Методика на обучението по чужд език в детска възраст Хоспитиране /текуща и стажантска практика по английски език в детска градина / начално училище; Литература / фолклор за деца на английски език и др. .
6	Доц. д-р Катя Николова	Област 1. Педагогически науки Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ...	Методика на технологичното обучение в началното училище, Основи на техниката и технологиите и др.

Таблица № 3: Брой публикации на преподавателите на ОТД с квалификация в областта на докторската програма „Методика на обучението по български език и литература“ за периода 2017 – 2022 г.

Година	Вид научни публикации										Общ брой
	Монографии		Учебници		Учебни помагала		Студии		Статии		
	у нас	чуж	у нас	чуж	у нас	чуж	у нас	чуж	у нас	чуж	
2017-18	1		3		3				16	1	24
2018-19	1		2		2				7		12
2019-20	2		2		2				6		12
2020-21	2		2		3		1		2	1	11
2021-22					1				2	1	4
Общ брой за последните 5/6 години	6		9		11		1		33	3	63

Таблица № 4. Научноизследователска дейност на преподавателите на ОТД с квалификация в областта на докторската програма „Методика на обучението по български език и литература“ за периода 2017 – 2022 г.

Година	Вид научноизследователска дейност											
	Брой публикации/в реферирани и индексирани издания		Общ брой	Средно на преп.	Брой участия в научни проекти		Общ брой	Средно на преп	Брой участия в научни форуми		Общ брой	Средно на преп
	у нас	чуж			у нас	чуж			у нас	чуж		
2017-18	1		1	0,50	2		2	0,50	5	1	6	1,50
2018-19					1		1	0,25	2	1	3	0,75
2019-20	1		1	0,25	4		4	1	1		1	0,25
2020-21					2	1	3	3	1	1	2	0,50
2021-22					1	1	2	0,67		1	1	0,25
Общ брой за последните 5/6 години	2		2	0,50	10	2	12		9	4	13	3,25

Таблица 5. Преподавателска мобилност в периода 2017 г. – 2022 г.

№ по ред	Действия	Срок	Отговорник	Резултат
1.	Запознаване на с информацията на сайта на ВТУ от отдел „Международно и вътрешно сътрудничество“	Постоянен	Ръководители на катедри „Начална училищна педагогика“, „Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание“	Осигурени са възможности за мобилност на преподавателите в други ВУ и участие в международни научни форуми
2017 г.				
2.	Планирана преподавателска мобилност в БУ "Бачо Киро", Мадрид	25.10 - 29.10. 2017	Проф. дн М. Мандева	Реализирана мобилност по програма Еразъм +
2018 г.				
3.	Педагогически факултет , Враня, Сърбия	Март 2018	Проф. д-р Р. Радев	Участие в международна конференция с доклад
4.	Планирана преподавателска мобилност в БУ "Асен и Илия Пейкови", Рим	10 - 14.05.2018	Проф. дн М. Мандева	Реализирана мобилност по програма Еразъм +
5.	ЧНУ „Юрий Федкович“, Украйна	24.09.-30.09. 2018 г.	Проф. д-р Д. Йорданова	Реализирана мобилност по двустранните договори за международно сътрудничество
6.	Планирана преподавателска мобилност в БУ "Българче", Неапол	24.10-28.10. 2018	Проф. дн М. Мандева	Реализирана мобилност по програма Еразъм +
7.	Планирана мобилност в Университет в Питещи, Румъния	Ноември 2018	Проф. д-р Д. Йорданова	Реализирана мобилност по програма Еразъм +
8.	Педагогически факултет, Враня, Сърбия	Март 2018	Проф. д-р Д. Йорданова	Участие в международна конференция с доклад „Възможностите на интерактивните методи при работа с художествен текст чрез обучението по литература и изобразително изкуство (1.-4. клас)“
2019 г.				
9.	Планирана преподавателска мобилност в БУ “Паисий Хилендарски”, Лерида	15. – 19. 02. 2019	Проф. дн М. Мандева	Реализирана мобилност по програма Еразъм +
10.	Планирана преподавателска мобилност в БУ “Паисий Хилендарски”, Лимасол	10.10. – 14.10.2019	Проф. дн М. Мандева	Реализирана мобилност по програма Еразъм +
2020 г.				
11.	Работилница по четене, БУ „П. Яворов“, Милано	23 февруари, 2020 г.	Проф. дн М. Мандева	Реализирана мобилност по програма Еразъм +
12.	Планирана преподавателска мобилност в университет в Ниш – Педагогически факултет, гр. Враня, март 2020	Поради пандемията вместо през м. март 2020 мобилността ще се реализира по-късно.	Проф. д-р Д. Йорданова	Планираната преподавателска мобилност за учебната 2019-2020 г. ще се реализира в периода 12.-16. 10. 2020 г.

13.	Университета в Питещ, Румъния.	26-30.10.2020	Проф. д-р Д. Йорданова	Реализирана мобилност по програма Еразъм +
2021 г.				
14.	Педагогическия факултет във Враня към Университета в Ниш, Сърбия	31.05. – 4.06.2021 г.	Проф. д-р Д. Йорданова	Реализирана мобилност по програма Еразъм +
15.	БНУ „Асен и Илия Пейкови“, Рим, Италия	5-8.06.2021	Проф. дн М. Мандева	Реализирана мобилност по програма Еразъм +
16.	Втори балкански форум „Стратегии за изучаване на български език в чуждоезикова среда	4-5 декември 2021	Проф. д-р Д. Йорданова	Организиран от български неделни училища в Атина, МОН на РБ и българското посолство в Атина
17.	Университета в Питещ, Румъния.	17–21.05.2021 г.	Проф. д-р Д. Йорданова	Реализирана мобилност по програма Еразъм +
2022 г.				
18.	Университет в Питещ, Румъния. Факултет за педагогически, социални науки и психология.	03. 2022 г.	Проф. д-р Д. Йорданова	Реализирана мобилност по програма Еразъм +
19.	БНУ „Д-р П. Берон“, Ларнака, Кипър	8-11.04.2022	Проф. дн М. Мандева	Реализирана мобилност по програма Еразъм +
20.	Участие в смесена Еразъм интензивна програма „Театрални техники в образователната дейност“ Университет в Питещ - Румъния	04.07.2022 г. - 08.07.2022 г.	Проф. д-р Д. Йорданова	Реализирана мобилност по програма Еразъм +

Таблица 6. Мобилност на докторанти за периода 2017 – 2022 г.

Година	Име на докторант	Участие
2018 г.	Анета Джингарова	Стажантска практика по програма „Еразъм+“ в БНУ „Българче“ – Неапол, Италия - 09.10.2018 – 09.12.2018 г.
		Участие по програма „Еразъм+“ – „Седмица на четенето“ в НУ „Българче“ – Неапол, Италия – 27.10.2018 – 28.10.2018 г.
2019 г.	Анета Джингарова	Стажантска практика по програма „Еразъм+“ в БУ „Паисий Хилендарски“ Лимасол, Кипър, в периода 20.10-20.12.2019 г. на основание Договор за студентска мобилност с цел практика между програмни държави по програма „Еразъм+“ № VTU-ERASMUS-SMP-2019-2020 – 4.
	Златина Димитрова	Стажантска практика по програма „Еразъм+“ в НУ „Българче“ – Неапол, Италия - 14.02.2019 – 14.04.2019 г.
2022 г.	Румяна Раева	Участие в смесена ЕРАЗЪМ интензивна програма „Театрални техники в образователната дейност“, координиращ университет - Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, партньори: Университет в Питещ - Румъния, Нишки Университет - Сърбия и Университет Афион Коджатеке – Турция. Период – 04.07.2022 г. - 08.07.2022 г.